

Els llibres de música de Pere Caro i Sureda

RAMON CODINA I BONET

A la Ciutat de Mallorca a l'any 1864 el marquès de la Romana decideix la venda a l'Estat, de la biblioteca que havia adquirit el seu avantpassat Pere Caro i Sureda (1761-1811) III marquès de la Romana.¹

Després de sospesar-ho se'n va fer càrrec el Ministeri de Foment mitjançant l'abonament de 25.000 duros,² la va depositar a la Biblioteca Nacional i es va aixecar un inventari en el qual, entre d'altres disciplines, trobam els següents llibres que formaven la secció de música ja minvada per l'adquisició d'una part a Ciutat mateix, que va restar en mans d'un bibliòfil.

En el registre hi figuren els títols o sols l'encapçalament quan és molt llarg, l'any i el lloc d'edició. Hem procurat afegir-hi la màxima informació possible i escaient però allà on no ens estenem és perquè del llibre n'hi ha prou coneixença o tot al contrari per manca de dades bibliogràfiques. Aquest registre es va fer immediatament després de l'entrega el dit 1864. L'ortografia es presenta actualitzada respecte de les parts que són originals.

Traité de musique Anton Bemetzrieder (1748-1817) Paris 1776 1ª edició Va escriure també *Leçons de clavecin et principes d'harmonie* (hi ha traducció en castellà per Benito Bails Madrid 1775) en versió dialogada de Denis Diderot (1748): *Essai sur le tolérantisme musical* (1774). Per a *Traité de musique* vegi's V. M. Vagelis, Estrasburg, 1911.

Dictionnaire de musique J. J. Rousseau (1712-1778) Paris, 1768, 1ª edició.

Della divisione del tempo nella musica nelle ballo e nella poesia Sacchi, Milano, 1770, 2 vols., 1ª edició 1770.

Antiquae musicae Meibomini en gr. i llat. Amsterdam, 1652.

Harmonicorum liber Ptolomaei, Oxford, 1682 (Hi ha edició dels ss. XVI i XVII i de Düring Goteburg 1930).

Dialectos músicos Francisco de Santa María, Madrid, 1778 1ª edició. El títol complet és *Dialectos músicos en que se manifiestan los principales elementos de la armonía, desde los principios y reglas de canto llano, canto de órgano y contrapunto en todas sus especies, hasta la composición* (Hi ha obres en el monestir de Montserrat).

Vergel de música Tapia, Osma, 1570 1ª edició. Es tracta de *Vergel de música spiritual, speculativa y activa del qual, muchas diversas y suaves flores se pueden escoger*. Impreso en Burgo de Osma por Diego Fernández de Córdoba en 1570 A la gloria de Dios Nuestro Señor y honra de la Sacratísima Virgen Maria y Senora nuestra por el que trataré primero con grande artificio y profundidad las alabanzas, las gracias, la dignidad, la música y después las artes de canto llano, órgano y contrapunto.

Luz y Norte musical. Ruiz de Ribayaz escrito en 1617, Madrid 1677 1ª ed. Lucas Ruiz de Ribayaz s. XVII; el títol complet és *Luz y norte musical para caminar por las cifras de la guitarra española y arpa, tañer y cantar a compás por canto de órgano*.

Musurgia universalis. Kircheri 2 vol. Roma 1650 1ª ed. Es tracta de *Musurgia universalis sive ars magna consoni et dissoni* de Athanasius Kircher

¹ Ramón CODINA BONET: "La biblioteca de Don Pedro Caro y Sureda", *Revista de Historia Naval*, 67, 1999, 111-114.

² Segons una nota de premsa de l'època.

- (1602-1680) reeditada al 1670 per Kempten, al 1709 per Bornani, al 1926 per Katz i al 1932 per Kaul. La de 1670 com a *Phonurgia nova sive sive cinjugium mechanico-physicum artis et nature*.
- Principios de música* Bermudez, Madrid, 1717.
- Explicación de canto llano* Calderón, Madrid, 1779.
- De musica libri septem* Salinae Salamanca, 1577 Mathias Gastius ed. 1ª.
- De la música teórica y práctica* Cerone (sols el vol.II) Nápoles 1ª ed. 1613 (conegut també per l'altre títol de *El melopeo y el maestro*).
- Arte de tañer fantasía* Fray Tomás de Santa María (1510-1570), Valladolid 1565 1ª ed. Impresor Francisco Fernández de Cordoba. Altres edicions Pedrell ?, Kinkeldey(1910), Villalba (1914), Collet (1913), Schneider (1918), Bonnet (1940). El títol complet és *Arte de tañer fantasía y todo instrumento en que pudiera tañer a tres y cuatro voces y a más por el cual en breve tiempo y con poco trabajo fácilmente se podría tañer fan tasía*.
- Libro de música de vihuela* intit. *Silva de sirenas* Valderrábano, Valladolid, 1547, 1ª ed. Enrique de Valderrábano 1500-? . Són edicions o estudis els de Conde de Murphy (1901) i Pedrell Angles (1921). Títol complet *Libro de música de vihuela en el cual se hallará toda diversidad de música*.
- Libro de música práctica* Tovar Barcelona 1510 1ª ed. Francisco Tovar S. XVI Libro de música práctica de mossén Tovar natural de Pareja (Andalucía) encontrándose en la catedral de Barcelona, impres en la misma ciudad por Johan Rossenbach 1510. Hi ha exemplars a la Biblioteca de la Universitat de Barcelona i al Museu Episcopal de Vic.
- Libro de música de vihuela de mano* intit. *El maestro Milán* Valencia 1536 1ª ed. Fco. Díaz Roman impr. Exemplars a la Biblioteca Nacional de Madrid, Biblioteca Central de Catalunya, British Museum i Biblioteca Nacional de Paris. Luís de Milán S.XVI.
- Solfeges d'Italie avec la Basse chiffrée* Paris s.a.
- Axur re d'Ormus*. Drama in 5 atti musica di Salieri ópera manuscrita con todo el instrumental 2 vol. No existeix actualment a la Biblioteca Nacional de Madrid ni es sap ni es pot verificar si la caligrafia és de Salieri o d'un copista. Va ser interpretada al 1787 amb el títol de *Tarare*.

RESUMEN

La gran y monumental Biblioteca del III Marqués de la Romana es cuestión poco conocida hasta la fecha. Por su valor y por la categoría intelectual que confirió a su propietario, ante todo hombre de armas, merecería un estudio a fondo a fin de definir en que consistió su contenido y evaluar la pérdida que supuso para Mallorca y si fuera posible conocer cual es su estado actual.

ABSTRACT

The important and monumental Library of the III Marquis de la Romana is a case not yet sufficiently clarified to this day. Due to its value and to the intellectual importance acquired by its owner, who was essentially a man-at-arms, it deserves a deep search to investigate this great loss for Mallorca, if possible, to find out its actual situation.